

EDWARD STANISŁAW KEMPA

1927–2006

Profesor zwyczajny dr hab. inż. Edward S. Kempa, doktor honoris causa Politechniki Częstochowskiej (2004), urodził się 27 września 1927 r. w Rudzie Śląskiej, w rodzinie górniczej. Przed wojną ukończył 5 klas szkoły powszechnej. Podczas okupacji przez rok kontynuował naukę w niemieckiej ludowej szkole przejściowej, a następnie – jako wywieziony do przymusowych robót rolnych – ukończył w Rzeszy Niemieckiej 2-letnią zawodową szkołę rolniczą. Naukę w gimnazjum podjął w 1945 r., tuż po wyzwoleniu i powrocie z przymusowych robót. W 1948 r. zdał maturę w Gliwicach, po której pracował w przedsiębiorstwie „Żegluga na Odrze”, skąd po roku został służbowo przeniesiony do Wrocławia, do pracy w Państwowym Przedsiębiorstwie „Stocznie Rzeczne”. W 1950 r. rozpoczął studia inżynierskie na wówczas nowo utworzonym Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Wrocławskiej, które ukończył w 1954 r. z wynikiem bardzo dobrym i otrzymał dyplom inżynierski z numerem 1. Kontynuował naukę na studiach magisterskich, które ukończył na tym samym wydziale w 1956 r., także z wynikiem bardzo dobrym, otrzymując dyplom magistra inżyniera urządzeń sanitarnych w specjalności technologia wody i ścieków. Już wcześniej, bezpośrednio po studiach inżynierskich, w 1954 r. jako asystent rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Technologii Wody i Ścieków Politechniki Wrocławskiej, którą wówczas kierował twórca Wydziału Inżynierii Sanitarnej i jego pierwszy dziekan – prof. Aleksander Szniolis. Jednocześnie w latach 1956–1962 pracował jako projektant w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego we Wrocławiu. Zaprojektował wówczas m.in. takie inwestycje, jak kolektor ogólnospławny we Wrocławiu, zakłady uzdatniania wody w Miliczu, Namysłowie i Turoszowie-Zatoniu, oczyszczalnie ścieków w Ozimku, Kamiennej Górze, Górażdżach i Mysłakowicach.

W 1963 r. przed Radą Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Warszawskiej obronił rozprawę doktorską pt. „Badania nad odwadnianiem i zgazowaniem surowych osadów ściekowych” i awansował w Politechnice Wrocławskiej na stanowisko adiunkta. W 1972 r. został mianowany na stanowisko docenta, a w 1976 r., już na macierzystym wydziale, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie dorobku naukowego i dysertacji habilitacyjnej pt. „Systematyka osadów ściekowych”. W 1979 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1986 r. – profesora zwyczajnego. Prof. E.S. Kempa pozostawił po sobie dorobek naukowy liczący blisko 350 publikacji, 15 książek i podręczników akademickich oraz 5 wdrożonych patentów. Wypromował 10 doktorów nauk technicznych i kilkuset inżynierów i magistrów inżynierów. Jego wychowankowie obecnie zajmują najwyższe samodzielne stanowiska akademickie, w instytucjach państwowych i samorządowych w Polsce i za granicą. Osiągnięcia naukowe łączył z aktywną pracą organizacyjną na rzecz nauki i szkolnictwa wyższego. Kierował m.in. Wydawnictwem Politechniki Wrocławskiej (1972–1976), był zastępcą dyrektora Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej (1978–1981), a w latach 1981–1984 pierwszym z wyboru dziekanem Wydziału Inżynierii Sanitarnej Politechniki Wrocławskiej. W 1986 r. przeniósł się do ówczesnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, obejmując w niej kierownictwo Zakładu (a następnie Katedry) Technologii Wody i Ścieków. Jako udziałowiec firmy Pracownia Badawczo-Projektowa „Ekosystem” w Zielonej Górze był głównym projektantem około 30 oczyszczalni ścieków.

Prof. E.S. Kempa był członkiem wielu krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych i naukowo-technicznych, m.in. Wrocławskiego Towarzystwa naukowego, Sekcji Inżynierii Sanitarnej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk, Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, Nowojorskiej Akademii Nauk, Deutsche Vereinigung für Wasserwirtschaft, Abwasser und Abfall, International Water Association, International Solid Waste Association, Państwowej Rady Ochrony Środowiska, Polskiego Stowarzyszenia Ekspertów Narodów Zjednoczonych. Za zasługi na polu nauki, dydaktyki i środowiska akademickiego uzyskał wiele prestiżowych nagród, wyróżnień oraz odznaczeń resortowych i państwowych. Otrzymał m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1980) i Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (1997), a w czerwcu 2005 r., w uznaniu wybitnych osiągnięć w działalności naukowej i dydaktycznej oraz zasług dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Prezydent Rzeczypospolitej nadał mu trzecie najwyższe odznaczenie państwowe – Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Na podkreślenie zasługuje działalność społeczna prof. E.S. Kempy w Polskim Zrzeszeniu Inżynierów i Techników Sanitarnych, do którego wstąpił w 1955 r. Był niezwykle aktywnym i pełnym różnych inicjatyw członkiem PZITS. Zbudował od podstaw Sekcję Gospodarki Odpadami przy Oddziale Dolnośląskim, będąc przez wiele lat jej przewodniczącym. Swoje zaangażowanie w tej dziedzinie rozszerzył na skalę ogólnopolską, będąc w latach 1983–2003 przewodniczącym Głównej Sekcji Gospodarki Odpadami działającej przy Zarządzie Głównym PZITS (do 2001 r. Głównej Sekcji Oczyszczania Miast i Unieszkodliwiania Odpadów). Na uwagę zasługuje działalność międzynarodowa prof. E.S. Kempy. Przez wiele lat był przedstawicielem PZITS w organizacjach międzynarodowych (ISWA, DWA, wcześniej ATV), organizując wspólnie z nimi międzynarodowe konferencje z zakresu postępu naukowo-technicznego w oczyszczaniu ścieków i zagospodarowania osadów.

W uznaniu jego społecznego zaangażowania, społeczność inżynierów i techników sanitarnych wybrała go na zastępcę członka Zarządu Głównego PZITS w kadencji 1999–2004. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że już pod koniec lat 70. XX w. prof. E.S. Kempa zaangażował się w działalność wydawniczą Oddziału Dolnośląskiego PZITS. Był współtwórcą najpierw Dolnośląskiego Biuletynu Ośrodków Badań i Kontroli Środowiska (1976–1978), a następnie w 1979 r. – czasopisma naukowego „Ochrona Środowiska” i członkiem jego Rady Programowej. Podczas swojej wieloletniej pracy wydawniczej publikował w tym czasopiśmie swoje prace naukowe i sprawozdania z konferencji, lecz jego prawdziwą pasją było pisanie obszernych recenzji o książkach – opublikował ich w „Ochronie Środowiska” aż 75, co jest swoistym rekordem. Prof. E.S. Kempa był także jednym z inicjatorów i fundatorów Sztandaru Oddziału Dolnośląskiego PZITS. Był także bardzo cenionym Rzecznikiem PZITS.

Za niezwykle zaangażowanie i pracę społeczną w Polskim Zrzeszeniu Inżynierów i Techników Sanitarnych prof. E.S. Kempa otrzymał Srebrną (1966) i Złotą (1979) Odznakę Honorową PZITS oraz Srebrną (1968) i Złotą Odznakę Honorową NOT, a w 2000 r. został odznaczony Medalem im. prof. Zygmunta Rudolfa. Za szczególne zasługi w rozwoju PZITS otrzymał w 2004 r. godność Członka Honorowego, nadaną przez XXIV Zebranie Delegatów PZITS w Toruniu. Ponadto za swoje osiągnięcia otrzymał wiele nagród i odznaczeń resortowych i regionalnych.

Profesor Edward S. Kempa zmarł 16 grudnia 2006 r. w wieku 79 lat i 20 grudnia 2006 r. został pochowany na cmentarzu Świętej Rodziny przy ul. Smętnej we Wrocławiu (Sępolno).

